

Mida ootavad metsanduse sihtrühmad arengukavalt?

Metsanduse arengukava ettepaneku teabepäev

Maie Kiisel, analüütik

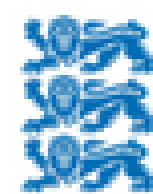
maie.kiisel@ut.ee

Eesti Maaülikool

Estonian University of Life Sciences

www.emu.ee

KESKKONNAMINISTEERIUM

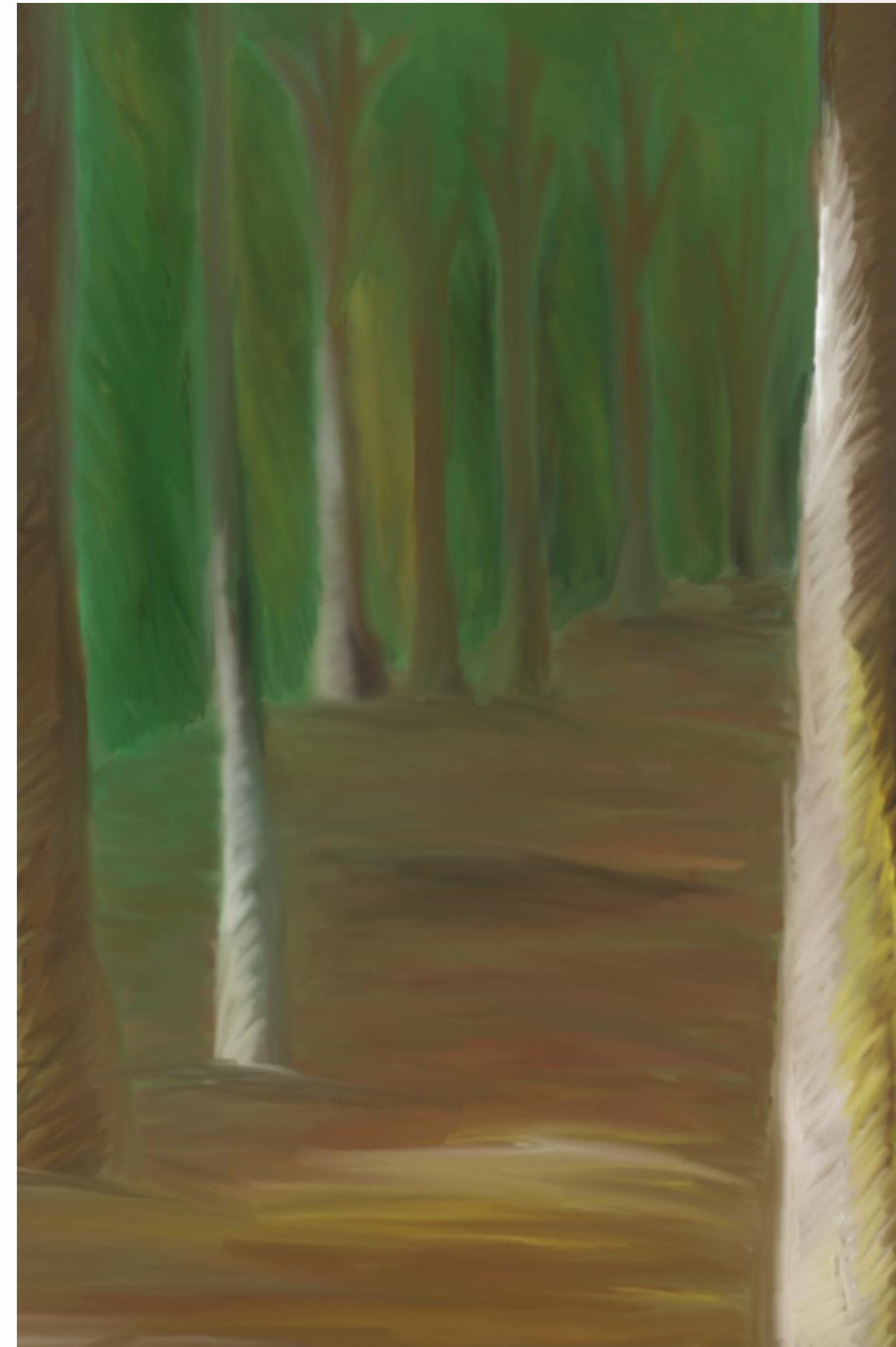

KESKKONNAINVESTEERINGUTE KESKUS

Uuringu ülesanne

Selgitada välja huvirühmade ootused metsanduse arengukavale, toetada nende kaasamist selle algatamisse ja koostamisse.

- meediaanalüüs
- küsitlus
- välitööd

Mida me kogutud materjaliga tegime?

- Püüdsime aru saada, **millised probleemid või vastasseisud ühendavad eri rühmi** (näiteks metsaraie), millised on ühe kindla rühma probleemid (näiteks metsaomanike mured).
- Püüdsime mõista, miks inimene võtab sõna ja mida ta öelda tahab, mis on kogemus, mille pinnalt ta sõna võtab ning **mida ta ei pruugi ise enda kohta teada või näha**.
- Analüüsisime inimeste kogemusi kihiti: ajalooline kogemus ja mälu, isiklikud unistused ja plaanid, praktilised vajadused, mõttekaaslased, metsaga suhestumise laad, tugisüsteem, probleemi kontekst. **Miks on vastasseis tekkinud?**

- INIMESTE INDIVIDUAALSED ERIPÄRAD
- INIMESTE VÕI HUVIRÜHMAD E. IGUSTE TAGAMINE, NENDEVAHELISTE SUHETE KORRALDAMINE
- LAIEMAD ÜHISKONDLIKUD MUUTUSED

- **IDEOLOOGILINE MURE** – metsaraiet vaadeldakse osana suurematest globaalsetest protsessidest, mis toob kaasa majandussurve loodus- ja kultuuriväärtustele. Mets on muretsejale rohkem sümbol või abstraktne võitluse objekt kui mõni konkreetne käegakatsutav või „oma“ mets.
- **KOGEMUSLIK JA PRAKTILINE MURE** – sellise murega inimene mõistab metsa muutuseid kogemuslikult, oma nahal. Metsateemaline diskussioon on tema jaoks pigem taustal. Mure põhjuseks on temale olulises metsas toimunud muutused, näiteks sinna toodud prügi, maha võetud mets, hooldamata või liiga esteetiliseks muudetud mets, keelumärgid metsas, metsatöö spetsiifilised mured jne.
- **KÕRVALTVAATAJA MURE** – selle murega inimene on metsa üle toimuvast debatist teadlik, kuid tal pole oma kogemust või sellist arvamust, mida oleks lihtne põhjendada või väljakujunenud leeride argumentidega sobitada. Sageli kordavad nad kas neile usaldusväärse kõneisiku või meediaallika väidet, vahendavad kindla rühma arvamust jm.

Kokku on sattunud erinevad protsessid:

- Kiired muutused metsakeskkonnas, mida inimesed on harjunud kasutama ja oma elukeskkonnaks pidama
- Kogukondlikus kasutuses olnud metsade erastamine, ettearvamatute kohtlemine
- Metsa vanuseline struktuur, küpse metsa suur osakaal
- Globaalne keskkonnakriis ja eneseteadlike sotsiaalsete liikumiste areng
- Sotsiaalsed pinged teistes sfäärides – hirm tuttavliku elukorralduse kadumise ees jne
- Tugisüsteem, mis aitaks metsakasutusega seotud erinevaid huvisid üksteisele lähendada, on nõrk, reaktiivne
- Metsanduse pikaajalised traditsioonid ja väljakujunenud meeskond, vähene ettevalmistatus koostööks teisitimõtlejatega

Probleem 1: Metsaste piirkondade planeerimine kohalikul tasandil

- kohalike metsaraiete ümber tekkinud konfliktide sagenemine, metsaomanike/ettevõtjate või kogukonna usaldamatuse kasv
- ökosüsteemi teenuste ohtu sattumine
- ettevõtluskeskkonna ohtu sattumine, läbipaistvuse vähenemine
- kogukonna loomupäraste sidemete katkemine metsaga
- metsaga seotud ettevõtlusniššide (uued tooted, teenused) areng ei saa jätkuda
- elukeskkonna vaesumine
- piirkonna atraktiivsuse vähenemine, inimeste/ettevõtete lahkumine

Probleem 2: Metsaomanike rühmade erinev suhe metsanduse tugisüsteemiga

- Väikeste metsade omanikel on metsa keerulisem ja kulukam majandada kui suuromanikel
- Väikeste metsade omanike hääl ei kosta välja
- Metsaomanike arvates on tugisüsteemis ebaõiglaseid kohti (nt piirangute korraldus, maksusüsteem, nõustamine)
- Osad metsateenused ja –tooted ei ole kõigile metsaomanike rühmadele kättesaadavad

Küsimused